

ULUSLARARASI EĞİTİM BİLİMLERİ DERGİSİ

ISSN: 2149-0848

THE JOURNAL OF INTERNATIONAL EDUCATION SCIENCE

HASTANEDE GÖREV YAPAN ÇOCUK
GELİŞİMCİLERİN MESLEKİ BENLİK
SAYGILARI İLE YAŞAM DOYUMU
DÜZEYLERİNİN FARKLI DEĞİŞKENLERE
GÖRE İNCELENMESİ

EXAMINING PROFESSIONAL
SELF-ESTEEM AND LIFE SATISFACTION
LEVELS OF CHILD DEVELOPERS
WORKING IN HOSPITALS ACCORDING
TO DIFFERENT VARIABLES

Dr. Öğr. Üyesi Özden KUŞCU

Selçuk Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Gelişimi Bölümü

ozdenkuscu@hotmail.com ORCID

Arş. Gör. İsmail Berat UZUN

Kapadokya Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Yüksekokulu

ibu07b@gmail.com ORCID

Geliş/Submitted: 01.03.2020

Kabul/Accepted: 28.03.2021

Yayın/Published: 30.03.2021

 10.29228/INESJOURNAL.49731

Makale Türü: **Araştırma Makalesi**

Article Information:

Research Article

Atıf / Citation

Kuşcu, Ö. ve Uzun, İ. B. (2021). Hastanede görev yapan çocuk gelişimcilerin mesleki benlik saygıları ile yaşam doyumu düzeylerinin farklı değişkenlere göre incelenmesi. *The Journal of International Education Science*, 26 (8), 50-64.

Kuşcu, Ö. and Uzun, İ. B. (2021). Examining professional self-esteem and life satisfaction levels of child developers working in hospitals according to different variables. *The Journal of International Education Science*, 26 (8), 50-64.

Bu makale İntihal.net tarafından taranmıştır.

This article was checked by Intihal.net.

intihal.net

ULUSLARARASI EĞİTİM BİLİMLERİ DERGİSİ

ISSN: 2149-0848

THE JOURNAL OF INTERNATIONAL EDUCATION SCIENCE

**HASTANEDE GÖREV YAPAN ÇOCUK GELİŞİMCİLERİN MESLEKİ BENLİK
SAYGILARI İLE YAŞAM DOYUMU DÜZEYLERİNİN FARKLI
DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ***

**EXAMINING PROFESSIONAL SELF-ESTEEM AND LIFE SATISFACTION
LEVELS OF CHILD DEVELOPERS WORKING IN HOSPITALS ACCORDING
TO DIFFERENT VARIABLES**

Dr. Öğr. Üyesi Özden KUŞCU

Arş. Gör. İsmail Berat UZUN

Öz: Bu araştırmanın amacı, kamu hastanelerinde görev yapan çocuk gelişimcilerin mesleki benlik saygıları ile yaşam doyum düzeylerinin incelenmesidir. Bu amaç doğrultusunda, Türkiye'nin çeşitli illerinde kamu hastanelerinde görevini sürdürmekte olan ve araştırmaya gönüllü katılım sağlayan 65 çocuk gelişimci araştırmanın çalışma grubunu oluşturmuştur. Araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden genel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmaya dahil olan çocuk gelişimcilere, kişisel bilgi formu, Yetim (1993) tarafından uyarlanan "Yaşam Doyumu Ölçeği" ile Arıca (1999) tarafından geliştirilen "Mesleki Benlik Saygısı Ölçeği" çevrimiçi form halinde ulaştırılarak veriler toplanıp analiz edilmiştir. Yapılan çalışma sonucunda çocuk gelişimcilerin mesleki benlik saygısı ile yaşam doyum arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki görülmemiştir. Araştırmada hastanede görev yapan çocuk gelişimcilerin mesleki benlik saygısı ve yaşam doyum düzeylerinin çeşitli değişkenlere göre anlamlı düzeyde farklılaşıp farklılaşmadığı analiz edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Hastane, Çocuk Gelişimci, Mesleki Benlik Saygısı, Yaşam Doyumu

* Bu makale, Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Girişimsel Olmayan Klinik Araştırmalar Etik Kurulu'nun 06.07.2020 tarih ve 2020/06-EK sayılı etik kurul onayı çerçevesinde hazırlanmıştır. Herhangi bir çıkar çatışması bildirilmemiştir. Sorumlu Yazar: Özden KUŞCU/ This article has been prepared within the framework of the ethics committee approval of Selçuk University Faculty of Health Sciences Non-Invasive Clinical Research Ethics Committee. No conflicts of interest were reported for this article. Corresponding Author: Özden KUŞCU

Abstract: The purpose of conducting this research is to examine the professional self-esteem and life satisfaction levels of child development specialists working in public hospitals. The research sample included 65 child development specialists from public hospitals in various provinces of Turkey who volunteered to take part in the study. For this study the survey research design was adopted. For the study, a personal information form, the "Life Satisfaction Scale" adapted by Yetim (1993), and the "Professional Self-Esteem Scale" developed by Arıca (1999) were made accessible to all participants via the internet and the data was gathered and the analysed. The results showed no statistically significant relationship between professional self-esteem and life satisfaction of child development specialists. It was analyzed whether the professional self-esteem and life satisfaction levels of the child development specialists working in the hospital differed significantly according to various variables.

Keywords: Hospital, Child Development, Professional Self-Esteem, Life Satisfaction

GİRİŞ

İnsanın döllemeden başlayarak ergenliğe kadar devam eden dönemi "çocuk" olarak adlandırmak ve çocuğun hayatındaki devinimleri ve süreklilikleri "gelişim" olarak ifade etmek mümkündür (Şahin, 2018). Toplumların sağlıklı nesiller yetiştirebilmeleri için o toplumun önemli bir parçası olan çocukların eğitim ve sağlıklı gelişim koşullarının en iyi şekilde sağlanmasının gerektiği herkes tarafından kabul edilmiş bir gerçektir (Arıkan, vd., 2000).

Çocuk gelişimi alanı çok yönlü ele alınması gereken oldukça kapsamlı bir disiplin olması nedeniyle pek çok kurum ve kuruluşta yetkin ve uzman iş gücüne ihtiyaç duyulmaktadır. Bu ihtiyacı karşılayabilecek multidisipliner meslek profesyonelleri arasında çocuk gelişimciler önemli bir paya sahiptir. Çocuk gelişimciler başta eğitim, sağlık ve sosyal hizmet olmak üzere çeşitli sektörlerde çocuğun ailenin ve toplumun üstün yararına hizmet sunmak amacıyla görev alırlar. Çocuk gelişimciler 0-18 yaş dilimlerini kapsayan, normal gelişim gösteren, özel gereksinimi bulunan, korunmaya ihtiyaç duyan, risk altındaki ve hastanede yatan çocukların gelişimini tüm boyutlarıyla değerlendiren önleyici ve destekleyici programlar oluşturmanın yanı sıra çocuğa, ebeveyne ve topluma katkı sunan meslek elemanlarıdır.

Sağlık Bakanlığı tarafından yayınlanan, Sağlık Meslek Mensupları ile Sağlık Hizmetlerinde Çalışan Diğer Meslek Mensuplarının İş ve Görev Tanımlarına Dair Yönetmelik'e göre sağlık meslek mensubu olarak tabip, diş tabibi, hemşire, ebe, diyetisyen, odyolog, sağlık fizikçisi, dil ve konuşma terapisti, optisyen gibi meslek profesyonellerinden oluşurken; sağlık hizmetlerinde görev alan diğer meslek mensuplarında ise çocuk gelişimcisi, sağlık idarecisi, biyolog ve psikolog gibi meslek elemanları yer almaktadır (T.C. Resmi Gazete, 2014).

Bütün meslekler, toplumsal hayattaki iş paylaşımı neticesinde süregelen yaşamsal bir gereklilik olup, toplumsal hayatın devam ettirilmesinde önemli yer tutar (Sönmez vd., 2000). Kişi, toplum içinde mesleği vasıtasıyla bir konum edinir, geçimini sürdürür, geleceğini bu zemin üzerine şekillendirir. Bunun yanı sıra meslek, bireyin kişilik yapısını ciddi düzeyde etkilemektedir. Benlik yapısıyla uyum gösteren mesleğe sahip olan bireylerin benliğinde pozitif ge-

lişmeler görülürken, benlik yapısıyla uyum göstermeyen bir meslek, kişi için ciddi olumsuzluklar barındırır. Bununla birlikte, benliği ile uyum içerisinde mesleğe sahip olan kişilerin daha üretken ve başarılı olması beklenirken, benliğiyle uyum içerisinde olmayan meslek sahibi kişilerin doyumsuzluk ve çatışma ile karşılaşma durumları yüksektir (Arıca ve Dilmaç, 2003).

Kulaksızoğlu (2000), benlik kavramını kişinin öz değerlendirmelerinin tamamı olarak ifade etmektedir. Super (1963) göre benlik kavramı, kişinin kendisi adına oluşturduğu bir resimdir. Benlik kavramının özünde kişinin şahsına ilişkin tutumlarının yanında, başka insanların birey ile ilgili tutumlarını da içermektedir. Benlik saygısı; kişiliğin kayda değer bir parçası olarak insan yaşamının bütün yönlerini etkileyerek onun davranışlarına biçim verebilmektir. En geniş manasıyla benlik saygısı, bireyin kendini gayretli, değerli, gururlu, başarılı ve etkin hissetmesidir. Bütüncül olarak öz değerlendirme ve yargılama sonucu meydana çıkan bir histir. Kişinin öz değerlendirmesiyle ulaştığı öz kabullenme sonucunda meydana gelen beğenmedir (Özkan, 1994). Mesleki benlik saygısı ise bireyin seçim yaptığı mesleğine yönelik geliştirmiş olduğu değerlilik yargısıdır. Benlik saygısı (selfesteem), ruh sağlığının ve bireysel uyumun temel şartı iken, mesleki benlik saygısı da bireyin mesleki doyuma ulaşması ve mesleki uyumunun gerçekleşmesinin temel şartını oluşturmaktadır (Arıca ve Dilmaç, 2003). Birey seçim yapacağı mesleğin kendisi ile ne düzeyde uyumlu olduğunu kişilik özellikleri açısından değerlendirmelidir, aksi durumda meslekler hem bireyin kendisine hem de içinde bulunduğu topluma zararı dokunabilir (Dilmaç ve Arıca 2003; Sayın 2003).

Bireyler, hayatının önemli bir kısmını iş yerinde geçirmekte, çalışma atmosferinde karşılaştığı müspet ve menfi deneyimleri ise yalnızca iş çevresi ile sınırlı olmamakla birlikte iş hayatı haricindeki yaşamına, evine ve ailesine de yansıtılabilmektedir. Bireyin bedensel, sosyal ve ruhsal ihtiyaçlarının yeterince karşılanmaması halinde açığa çıkan iş doyumsuzluğu, bireyin bedensel ve ruh halini ve yaşamındaki doyumunu negatif şekilde etkilemektedir (Arslan, 2008).

Neugarten tarafından ilk kez 1961 senesinde öne sürülen yaşam doyum kavramı, bireyin beklentileriyle mevcut sahip olduklarının kıyaslanmasıyla ulaşılan durumu veya neticeyi ifade etmektedir (Özer ve Karabulut, 2003). Yaşam doyum, öznel iyilik halinin bilişsel boyutunu oluşturmakta ve yaşama yönelik bilişsel değerlendirmelerin tümünü içine almaktadır (Yetim, 2001). Yaşam doyum alanlarının aile, iş durumu, sağlık, ekonomi, barınma, benlik durumu, boş zaman ve kişinin yakın çevresi olabildiği bununla birlikte cinsiyet, medeni durum, yaş ve eğitim düzeyi gibi çeşitli faktörlerden etkilendiği ifade edilmektedir (Roberts ve Clement, 2007; Toker, 2012).

(Taştepe ve Akyol, 2014) yaptıkları çalışmada hastanelerde görevli çocuk gelişimcilerin mesleklerine ilişkin pozitif tutuma sahip olmalarına rağmen görevli oldukları çalışma ortamına ilişkin tutumlarının negatif özellik sergilediklerini tespit etmişlerdir.

Sağlık hizmetleri sektöründe çalışan çocuk gelişimcilerin etkili ve üretken bir hizmet sunabilmeleri mesleki benlik saygılarının ve yaşam doyum düzeylerini yeterli seviyede sağlamlarıyla mümkün olabilir. Sağlık hizmetleri sektöründe çalışan çocuk gelişimcilere ilişkin alanyazın tarandığında, hastanede görev alan çocuk gelişimcilerin mesleki benlik saygıları ile yaşam doyum düzeylerine ilişkin tespitleri ortaya koyan araştırmaların sınırlı olduğu görül-

mektedir. Araştırma bulgularının ve sonuçlarının, sağlık hizmetleri sektöründe çalışan çocuk gelişimciler ile ilgili alanyazına destek olması bakımından yeni yapılacak araştırmalara katkı sunacağı düşünülmektedir.

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Genel tarama modelleri, çok sayıda elemandan meydana gelen bu evrende, evren hakkında genel bir yargıya varmak amacı ile, evrenin tamamı veya içinden alınacak bir grup, örnek ya da örneklem üzerinden yapılan tarama düzenlemeleridir. Genel tarama modelleri ile ilişkisel ya da tekil taramalar yapılabilir. Bu araştırma nicel araştırma yöntemlerinden genel tarama modeliyle desenlenmiştir. En temel özelliği ise geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımı olmasıdır (Karasar, 2005).

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu; Türkiye'nin çeşitli illerinde Sağlık Bakanlığı'na bağlı devlet hastanelerinde görev yapan 57'si kadın 8'i erkek olmak üzere toplam 65 çocuk gelişimcisi oluşturmaktadır.

Veri Toplama Araçları

Araç Mesleki Benlik Saygısı Ölçeği

Araç (1999) tarafından geliştirilen "Mesleki Benlik Saygısı Ölçeği" bir meslek seçiminde bulunan, bir alanda mesleki eğitim gören ya da bir mesleği icra eden 17 yaş ve üstü kişilerin seçtikleri mesleğe olan saygı tutumlarını değerlendirmek amacıyla uygulanabilir. Likert tipi bir ölçme aracı olan Mesleki Benlik Saygısı Ölçeği de on dördü olumlu ve on altısı olumsuz olmak üzere toplam otuz maddeden oluşmaktadır. Bu maddeler "Kesinlikle katılıyorum" 5, "Katılıyorum" 4, "Kararsızım" 3, "Katılmıyorum" 2 ve "Kesinlikle katılmıyorum" 1 olarak puanlanmıştır. Olumsuz maddelerde puanlama ters yönde yapılmıştır.

Yaşam Doyumu Ölçeği

The Satisfaction with Life Scale (SWLS) Deiner, Emmons, Larsen ve Griffin (1985) tarafından geliştirilmiştir. Ölçeğin Türk popülasyonuna uygulaması Yetim (1993) tarafından yapılmıştır. Yaşam Doyumu Ölçeği —hiç uygun değil (1) ile —tamamıyla uygun (7) arasında değişen Likert tipinde 5 maddeden oluşan bir kendini değerlendirme ölçeğidir.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırma verileri, 2020 yılı ocak ayında Türkiye'nin çeşitli illerinde Sağlık Bakanlığı'na bağlı devlet hastanelerinde çalışan çocuk gelişimcilerine ulaşılarak, kişisel bilgi formu ve ilgili ölçek maddeleri çevrimiçi formlar gönderilerek toplanmıştır. Araştırma verileri SPSS'22 paket programı ile analiz edilmiş olup Mann-Whitney U testi, Kruskal Wallis H testi ve bağımsız gruplar için t testi ve Pearson testi kullanılmıştır.

BULGULAR

Tablo 1: Mesleki Benlik Saygısının Gelirinin Uygun Olduğunu Düşünme Durumuna Göre Değişimine İlişkin t Testi Sonuçları

Aylık gelirinizin mesleki sorumluluğunuza göre uygun olduğunu düşünüyor musunuz?	N	Ortalama	S.S	t	P
Evet	13	122,00	14,94	-,271	.787
Hayır	52	123,13	13,16		

$p \leq .05$

Tablo 1’de hastanede çalışan çocuk gelişimcilerin mesleki benlik saygısı puanlarının gelirinin uygun olduğunu düşünme durumuna göre anlamlı düzeyde farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla bağımsız örneklem için t testi yapılmıştır. Yapılan analiz sonucunda anlamlı düzeyde fark görülmemiştir, $T=-2,71$; $p=.787$.

Tablo 2: Yaşam Doyumunu Sıra Ortalamalarının Gelirinin Uygun Olduğunu Düşünme Durumuna Göre Değişimine İlişkin Mann Whitney U Testi Sonuçları

Aylık gelirinizin mesleki sorumluluğunuza göre uygun olduğunu düşünüyor musunuz?	N	Sıra Ortalaması	U	P
Evet	13	34,77	315,000	.705
Hayır	52	32,56		

$p \leq .05$

Tablo 2’de hastanede çalışan çocuk gelişimcilerin yaşam doyumu sıra ortalamalarının aylık gelirinin uygun olduğunu düşünme durumuna göre anlamlı düzeyde farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla Mann Whitney U testi yapılmıştır. Yapılan analiz sonucunda yaşam doyumu sıra ortalamaları gelirinin uygun olduğunu düşünme durumuna göre anlamlı düzeyde farklılaşmamıştır, $U=315,000$; $p=.705$.

Tablo 3: Mesleki Benlik Saygısı Sıra Ortalamalarının Çalışma Yılına Göre Değişimine İlişkin Kruskal Wallis H Testi Sonuçları

Çalışma Yılı	N	Sıra Ortalaması	X ²	P
0-2 yıl	38	34,53	6,718	.081
3-4 yıl	12	40,71		
5-6 yıl	6	25,92		
7 ve üzeri	9	21,00		
Toplam	65			

$p \leq .05$

Tablo 3’te hastanede çalışan çocuk gelişimcilerinin mesleki benlik saygısı sıra ortalamalarının çalışma yılına göre anlamlı düzeyde farklılaşma durumunu belirlemek amacıyla Kruskal Wallis H testi yapılmıştır. Yapılan analiz sonucunda mesleki benlik saygısı sıra ortalamalarının

çalışma yılına göre anlamlı düzeyde farklılaşmadığı sonucuna ulaşılmıştır, $X^2=6,718$; $P=.081$.

Tablo 4: Yaşam Doyumu Sıra Ortalamalarının Çalışma Yılına Göre Değişimine İlişkin Kruskal Wallis H Testi Sonuçları

Çalışma Yılı	N	Sıra Ortalaması	X^2	P
0-2 yıl	38	34,30		
3-4 yıl	12	30,21		
5-6 yıl	6	20,83	3,963	.265
7 ve üzeri	9	39,33		
Toplam	65			

$p \leq .05$

Tablo 4'te hastanede çalışan çocuk gelişimcilerin yaşam doyumu sıra ortalamalarının çalışma yılına göre anlamlı düzeyde farklılaşma durumunu belirlemek amacıyla Kruskal Wallis H testi yapılmıştır. Yapılan analiz sonucunda yaşam doyumu sıra ortalamaları çalışma yılına göre anlamlı düzeyde farklılaşmamaktadır, $X^2=3,963$; $p=.265$.

Tablo 5: Mesleki Benlik Saygısı Puanlarının Eğitim Durumuna Göre Değişimine İlişkin T Testi Sonuçları

Eğitim Durumu	N	Ortalama	S.S	T	P
Lisans	53	122,96	13,40	,068	.946
Yüksek Lisans	12	122,67	14,06		

$p \leq .05$

Tablo 5'te hastanede çalışan çocuk gelişimcilerin mesleki benlik saygısı puanlarının eğitim durumuna göre anlamlı düzeyde farklılaşma durumunu incelemek amacıyla bağımsız örneklem için t testi yapılmıştır. Yapılan analiz sonucunda mesleki benlik saygısı puanları eğitim durumuna göre anlamlı düzeyde farklılaşmamıştır; $T:0,068$; $p=.946$.

Tablo 6: Yaşam Doyumu Puanlarının Sıra Ortalamalarının Eğitim Durumuna Göre Değişimine İlişkin Mann Whitney U Testi Sonuçları

Eğitim Durumu	N	Sıra Ortalaması	U	P
Lisans	52	30,77	200,000	.045*
Yüksek Lisans	13	42,83		

$p \leq .05$

Tablo 6'da hastanede çalışan çocuk gelişimcilerin yaşam doyumu sıra ortalamalarının eğitim durumuna göre anlamlı düzeyde farklılaşma durumunu incelemek amacıyla Mann Whitney U testi yapılmıştır. Yapılan analiz sonucunda yaşam doyumu sıra ortalamaları eğitim durumuna göre anlamlı düzeyde farklılaşmıştır. Buna göre lisans mezunu çocuk gelişimcilerin yaşam doyumu sıra ortalaması(30,77), yüksek lisans mezunu çocuk gelişimcilerin yaşam doyumu sıra ortalamasından(42,83) daha düşüktür.

Tablo 7: Mesleki Benlik Saygısının Kurum Tarafından Sunulan Hizmet İçi Eğitimlere Katılma Durumuna Göre Değişimine İlişkin Kruskal Wallis H Testi Sonuçları

Hizmet içi eğitime katılma düzeyi	N	Sıra ortalaması	X ²	P
Hiç	16	34,63		
İki yılda bir defa	5	35,90		
Yılda 1-2 defa	35	34,50	3,148	.369
Yılda 3 ve üstü	9	22,67		
Toplam	65			

p≤.05

Tablo 7'de hastanede çalışan çocuk gelişimcilerin mesleki benlik saygısı puanlarının sıra ortalamalarının kendi kurumlarında düzenlenen hizmet içi eğitime katılma düzeylerine göre anlamlı oranda farklılaşma durumunu belirlemek amacıyla Kruskal Wallis H testi yapılmıştır. Yapılan analiz sonucunda mesleki benlik saygısı sıra ortalamaları, kurumda düzenlenen hizmet içi eğitime katılma düzeyine göre anlamlı oranda farklılaşmamıştır, X²=3,148 ; p=.369.

Tablo 8: Yaşam Doyumunun Kurum Tarafından Sunulan Hizmet İçi Eğitime Katılma Durumuna Göre Değişimine İlişkin Kruskal Wallis H Testi Sonuçları

Hizmet içi eğitime katılma düzeyi	N	Sıra ortalaması	X ²	P
Hiç	16	34,38		
İki yılda bir defa	5	16,60		
Yılda 1-2 defa	35	31,40	8,336	.040*
Yılda 3 ve üstü	9	45,89		
Toplam	65			

p≤.05

Tablo 8'de hastanede çalışan çocuk gelişimcilerin yaşam doyumunu puanlarının sıra ortalamalarının kurum tarafından düzenlenen hizmet içi eğitimlere katılma düzeyine göre anlamlı oranda farklılaşma durumunu belirlemek amacıyla Kruskal Wallis H testi yapılmıştır. Yapılan analiz sonucunda yaşam doyumunu sıra ortalamaları hizmet içi eğitime katılma düzeylerine göre anlamlı oranda farklılaştığı görülmüştür, X²=8,336 ; p=.040. Buna göre en yüksek yaşam doyumunu yılda 3 ve üstü hizmet içi eğitime katılanlara ait iken(45,89), en düşük yaşam doyumunu sıra ortalaması iki yılda bir defa(16,60) hizmet içi eğitime katılanlara aittir.

Tablo 9: Mesleki Benlik Saygısının Kurum Harici Hizmet İçi Eğitime Katılma Düzeyine Göre Değişimine İlişkin Kruskal Wallis Testi Sonuçları

Hizmet içi eğitime katılma düzeyi	N	Sıra ortalaması	X ²	P
Hiç	16	42,69		
İki yılda bir defa	14	21,79		

Yılda 1-2 defa	27	32,78	9,162	.027*
Yılda 3 ve üstü	8	34,00		
Toplam	65			

$p \leq .05$

Tablo 9'da hastanede çalışan çocuk gelişimcilerinin mesleki benlik saygısı sıra ortalamalarının kurum harici hizmet içi eğitimlere katılma düzeyine göre anlamlı oranda farklılaşma durumunu incelemek amacıyla Kruskal Wallis H testi yapılmıştır. Yapılan analiz sonucunda mesleki benlik saygısı sıra ortalamalarının kurum harici hizmet içi eğitimlere katılma düzeyine göre anlamlı oranda farklılaştığı sonucuna ulaşılmıştır, $X^2=9,162$; $p=.027$. Buna göre en yüksek mesleki benlik saygısı sıra ortalaması hiç kurum harici hizmet içi eğitimlere katılmayanlarda(42,69) iken, en düşük mesleki benlik sıra ortalaması iki yılda bir kurum harici hizmet içi eğitimlere katılanlara(21,79) aittir.

Tablo 10: Yaşam Doyumunun Kurum Harici Hizmet İçi Eğitime Katılma Düzeyine Göre Değişimine İlişkin Kruskal Wallis Testi Sonuçları

Hizmet içi eğitime katılma düzeyi	N	Sıra ortalaması	X^2	P
Hiç	16	28,97		
İki yılda bir defa	14	30,43		
Yılda 1-2 defa	27	35,96	1,808	.613
Yılda 3 ve üstü	8	35,56		
Toplam	65			

$p \leq .05$

Tablo 10'da hastanede çalışan çocuk gelişimcilerin yaşam doyumunun sıra ortalamalarının kurum haricinde hizmet içi eğitime katılma düzeyine göre anlamlı oranda farklılaşma durumunu belirlemek amacıyla Kruskal Wallis H testi yapılmıştır. Yapılan analiz sonucunda yaşam doyumunu sıra ortalamaları hizmet içi eğitime katılma düzeyine göre anlamlı oranda farklılaşmamıştır, $X^2=1,808$; $p=.613$.

Tablo 11: Mesleki Benlik Saygısının Yaşa Göre Değişimine İlişkin t Testi Sonuçları

Yaş aralığı	N	Ortalama	S.S	T	P	η^2
20-30 yaş	52	125,03	13,31	4,293	.000*	.05
31-40 yaş	12	112,42	7,93			

$p \leq .05$

Tablo 11'de hastanede çalışan çocuk gelişimcilerin mesleki benlik saygısı puanlarının yaşa göre anlamlı düzeyde farklılaşma durumunu belirlemek amacıyla bağımsız örneklem t testi yapılmıştır. Yapılan analiz sonucunda mesleki benlik saygısı puanları yaşa göre anlamlı oranda farklılaşmıştır. Söz konusu farka ilişkin eta kare değerlendirildiğinde etki büyüklüğünün dar olduğu söylenebilir, $T=4,279$; $p=.000$; $\eta^2=.05$. Buna göre 20-30 yaş grubunun mesleki benlik saygısı puanları ($\bar{x}=125,03$) 31-40 yaş grubunun mesleki benlik saygısı puanlarından ($\bar{x}=112,42$) yüksektir.

Tablo 12: Yaşam Doyumu Puanlarının Yaşa Göre Farklılaşma Durumuna İlişkin t Testi Sonuçları

Yaş aralığı	N	Ortalama	S.S	T	P
20-30 yaş	52	22,87	4,77	,489	.626
31-40 yaş	12	22,08	5,93		

$p \leq .05$

Tablo 12’de hastanede çalışan çocuk gelişimcilerin yaşam doyumlarının yaşa göre farklılaşma durumunu incelemek amacıyla bağımsız örneklem t testi yapılmıştır. Yapılan analiz sonucunda yaşam doyumu puanlarının yaşa göre anlamlı düzeyde farklılaşmadığı sonucuna ulaşılmıştır, $T=0,489$; $p=.626$

Tablo 13: Hastanede Çalışan Çocuk Gelişimcilerin Yaşam Doyumları İle Mesleki Benlik Saygısı Puanları Arasındaki İlişkinin İncelenmesine İlişkin Pearson Testi Sonuçları

		Yaşam doyumu	
		N	65
Mesleki Benlik Saygı- sı	Pearson		
	katsayısı		,170
	P		.176

$p \leq .05$

Tablo 13’te hastanede çalışan çocuk gelişimcilerin mesleki benlik saygısı ve yaşam doyumu puanlarının arasında anlamlı korelasyon olup olmadığını belirlemek amacıyla Pearson Momentler Çarpımı hesaplanmıştır. Yapılan analiz sonucunda bu iki değişken arasında anlamlı korelasyon bulunamamıştır, $r=.170$; $p=.000$.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Araştırmada hastanede çalışan çocuk gelişimcilerin mesleki benlik saygısının ve yaşam doyumunun aylık gelirin uygun olduğunu düşünme durumu açısından farklılaşmadığı tespit edilmiştir. Başer ve Taşkın (2017) tarafından sosyal hizmet bölümü öğrencileri ile yapılan çalışmada, Uslu (2014) öğretmen adayları ile yaptığı çalışmada gelir düzeyinin mesleki benlik saygısını etkilemediği sonucuna ulaşmıştır. Kiremitçi (2019) yaptığı çalışmada mesleki benlik saygısının ve yaşam doyumunun aylık gelir durumuna göre anlamlı düzeyde farklılaşmadığı sonucuna ulaşmıştır. Alanyazındaki bu sonuçlar, bireylerin meslek tercihinde bulunurken sadece ekonomik şartları göz önüne almadığını, bunun yanı sıra benlik saygılarını olumlu şekilde etkileyecek mesleklere yöneldiği şeklinde yorumlanabilir (Sayiner ve ark 2007). Bununla birlikte araştırmaya dahil olan çocuk gelişimcilerin hepsinin kamu hastanelerinde çalışmakta olması nedeniyle elde edilen aylık gelirin birbirine çok yakın olmasından kaynaklanabilir.

Hastanede çalışan çocuk gelişimcilerin mesleki benlik saygısının, çalışma yılına göre

farklılaşmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuç Kiremitci (2019) tarafından yapılan çalışma ile tutarlılık göstermektedir. Kiremitci (2019) sosyal çalışmacılar ile yaptığı araştırmada mesleki benlik saygısının hizmet yılına göre farklılaşmadığını ortaya koymuştur. Literatürde bu sonucu destekleyen başka araştırmalar da mevcuttur. Sarı (2016), Kutlu ve Soğukpınar (2015), Çetinkaya-Uslusoy (2016), Irmak (2015) yaptıkları araştırmalarda hizmet yılı ile mesleki benlik saygısı arasında anlamlı bir fark olmadığını ortaya koymuşlardır.

Araştırma bulgularına göre; hastanede çalışan çocuk gelişimcilerin yaşam doyumunun çalışma yılına göre farklılaşmadığı görülmektedir. Kiremitci (2019) sosyal çalışmacıların ile yaptığı araştırmada yaşam doyumunun hizmet yılına göre farklılaşmadığını ortaya koymuştur. Kıvılcım (2014) ve Akgöz (2015) öğretmenler ile yaptıkları çalışmada, Benli (2016) hemşireler ile yaptığı çalışmada hizmet yılının yaşam doyumunu etkilemediği sonucuna ulaşılmıştır. Çocuk gelişimcilerin sağlık sektöründe özellikle son yıllarda yaygınlaşması nedeniyle yapılan araştırmada kıdem yılının büyük çoğunluğunun 0-2 yıl arasında yoğunlaştığı görülmektedir. Daha heterojen gruplarla çalışmalar yapılmasının gerektiği düşünülmektedir.

Hastanede çalışan çocuk gelişimcilerin mesleki benlik saygısının eğitim duruma göre istatistiksel olarak farklılaşmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Erbil ve Bostan (2004), ebe ve hemşirelerin benlik saygısını araştırdıkları çalışmada ebe ve hemşirelerin eğitim durumuna göre (Sağlık meslek lisesi, ön lisans, lisans) benlik saygısı düzeyleri arasında anlamlı farklılık bulunmadığı sonucuna ulaşılmışlardır. Soğukpınar (2014) rehber öğretmenlerle yaptığı araştırmada öğretmenlerin eğitim düzeyi ile mesleki benlik saygıları arasında anlamlı bir fark olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Hastanede çalışan çocuk gelişimcilerin eğitim durumları ile yaşam doyumunu arasında ise istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Başka bir deyişle yüksek lisans mezunu çocuk gelişimcilerin lisans mezunu çocuk gelişimcilere göre yaşam doyumunu daha yüksektir. Literatürde bu sonucu destekleyen çalışmalar mevcuttur. Gümüşsoy (2018) ve Şimşek (2011) yaptıkları araştırmada eğitim durumunun arttıkça yaşam doyumunun arttığını bulgulamışlardır.

Hastanede çalışan çocuk gelişimcilerin mesleki benlik saygısı kendi kurumlarında düzenlenen hizmet içi eğitime katılma düzeylerine göre anlamlı oranda farklılaşmamıştır. Kiremitci (2019) yaptığı araştırmada sosyal çalışmacıların akademik programlara katılma durumuna göre mesleki benlik saygısı arasında anlamlı bir fark olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Hastanede çalışan çocuk gelişimcilerin yaşam doyumunu puanlarının sıra ortalamalarının kurum tarafından düzenlenen hizmet içi eğitimlere katılma düzeyine göre anlamlı oranda farklılaştığı görülmüştür. Kiremitci (2019) yaptığı araştırmada sosyal çalışmacıların akademik programlara katılma durumuna göre yaşam doyumunu düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı fark olduğunu tespit etmiştir.

Hastanede çalışan çocuk gelişimcilerinin mesleki benlik saygısı sıra ortalamalarının kurum harici hizmet içi eğitimlere katılma düzeyine göre yapılan analiz sonucunda anlamlı oranda farklılaştığı sonucuna ulaşılmıştır. Buna göre en yüksek mesleki benlik saygısı sıra ortalaması hiç kurum harici hizmet içi eğitimlere katılmayanlarda iken, en düşük mesleki benlik sıra ortalaması iki yılda bir kurum harici hizmet içi eğitimlere katılanlara aittir.

Hastanede çalışan çocuk gelişimcilerin yaşam doyumunun sıra ortalamalarının kurum

haricinde hizmet içi eğitime katılma düzeyine göre yaşam doyumu arasında anlamlı bir farklılaşma olmadığı tespit edilmiştir.

Hastanede çalışan çocuk gelişimcilerin mesleki benlik saygısı düzeyleri ile yaş değişkeni arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılaşmanın olduğu tespit edilmiştir. Araştırmada 20-30 yaş arasındaki bireylerin 31-40 yaş arasındaki bireylere göre mesleki benlik saygısı daha yüksektir.

Hastanede çalışan çocuk gelişimcilerin yaşam doyumları ile yaş değişkeni arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılaşma olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Maden Turgut (2010) hemşirelerle yapmış olduğu araştırmada, Sağlam (2017) bakım personeliyle yaptığı araştırmada, Bekiroğlu (2017) psikolojik danışmanlar ile yaptığı araştırmada, Çoban (2017) yetişkin bireyler ile yaptığı araştırmada, Kiremitçi (2019) sosyal çalışanlarla yaptığı araştırmada yaşam doyumu ile yaş değişkeni arasında anlamlı ilişki olmadığını tespit etmişlerdir.

Hastanede çalışan çocuk gelişimcilerin mesleki benlik saygısı ve yaşam doyumu puanlarının arasında yapılan analiz sonucunda bu iki değişken arasında anlamlı korelasyon bulunamamıştır. Fakat alanyazında farklı sonuçlar da mevcuttur. Çivilidağ vd. (2018) farklı fakülte ve bölümlerde okuyan üniversite öğrencileriyle yaptıkları araştırmada mesleki benlik saygısı ile yaşam doyumu arasında olumlu yönde orta düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Kiremitçi (2019) özel bakım merkezlerinde görev alan sosyal çalışanların mesleki benlik saygılarıyla yaşam doyumları arasında negatif yönde düşük düzeyde anlamlı bir ilişki olduğunu tespit etmiştir. Araştırmamızın çalışma grubunu kamu hastanelerinde çalışan çocuk gelişimciler oluşturmaktadır dolayısıyla çalışma koşullarının birbirine yakın olmasından kaynaklı böyle bir sonuca ulaşıldığı düşünülmektedir.

ÖNERİLER

Bu çalışmada kamu hastanelerinde görev yapan çocuk gelişimcilerin mesleki benlik saygısı ve yaşam doyumu arasındaki ilişki incelenmiştir. Çocuk gelişimciler kamu ve özel sektörde pek çok farklı alanda çalışabilmektedir. Başka kurum ve kuruluşlarda çalışan çocuk gelişimcilerle ve daha geniş örnekleme yeni araştırmaların yapılması önerilmektedir.

Alanyazında çocuk gelişimcilerle yapılan çok sınırlı sayıda araştırma mevcuttur. Çocuk gelişimcilerle ilgili yapılacak yeni araştırmaların alan yazına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

İlgili bakanlıklar ve dernekler tarafından çocuk gelişimcilerin mesleki benlik saygısını ve yaşam doyumunu arttıracak etkinlikler, seminerler ve çeşitli eğitim faaliyetlerinin yapılması hastanelerde görev yapan çocuk gelişimcilerin mesleğe olan bakış açılarını olumlu yönde değiştirebileceği gibi alanda yapılan yeni çalışmalardan ve gelişmelerden haberdar olmaları da sağlanabilir.

Hastane yetkilileri tarafından çocuk gelişimcilerin görev yaptıkları birimlerde ortamın fiziksel koşullarının daha etkin ve kullanışlı hale getirilmesi sağlanabilir. Gelişimsel değerlendirme odasında ihtiyaç duyulan materyallerin ve değerlendirme araçlarının temini sağlanabilir. Çocuk gelişimcilerin mesleki gelişimini arttıracak çeşitli gelişimsel değerlendirme sertifikasyon programlarına katılmasına teşvik edilmesi önerilmektedir.

KAYNAKÇA

- Akgöz, S. vd. (2005). Uludağ Üniversitesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi'nde Çalışan Hemşirelerin Mesleki Doyumları. *Türkiye Klinikleri Journal Of Medical Ethics-Law And History*, 13,2, 86-96.
- Arıca, T. ve Dilmaç, B. (2003). Psikolojik Danışma ve Rehberlik Öğrencilerinin Bir Takım Değişkenler Açısından Benlik Saygısı ile Mesleki Benlik Saygısı Düzeylerinin İncelenmesi. *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*. Cilt:3, Sayı:1
- Arıkan, D., Yaman, S., & Çelebioğlu S. (2000). Çocuk ihmali ve istismarı konusunda hemşirelerin bilgileri. *Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi*, 3(2), 29-35
- Arslan, E. (2008). Onkoloji hemşirelerinin iş doyum ve yaşam doyumunun incelenmesi. Yüksek lisans tezi. İstanbul: Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Başer, D., & Taşkın, M.(2018). Sosyal hizmet öğrencilerinin mesleki benlik saygısı düzeylerinin incelenmesi: Selçuk Üniversitesi örneği. *International Academic Resarch Congress*, s.929, 18-21 Ekim 2017, Antalya,Türkiye.
- Bekiroğlu, Ç.(2017). Psikolojik danışmanlık hizmeti verenlerde tükenmişlik düzeyleri ile yaşam doyumları arasındaki ilişkinin incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Nişantaşı Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Benli, S. (2016). Hemşirelerin yaşam doyum ve ölüme karşı tutumları arasındaki ilişkinin belirlenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Erzincan Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Erzincan.
- Çetinkaya-Uslusoy, E., Paslı-Gürdoğan, E.ve Kurt, D. (2016). Hemşirelerde mesleki benlik saygısı ve meslektaş dayanışması. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 7,1, 29-35.
- Çivilidağ, A. vd. (2018). Mesleki benlik saygısı, sürekli kaygı ve yaşam doyum düzeylerinin incelenmesi. *Yaşam Becerileri Psikoloji Dergisi*, 2,3, 45-60.
- Çoban, F.(2017). Kamu ve özel kurumlarda çalışan kişilerin mesleki doyum ve yaşam doyumlarının karşılaştırılması. Yüksek Lisans Tezi, Nişantaşı Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Diener, E. vd. (1985). The satisfaction with life scale. *Journal of Personality Assessment*, 49 (1), 71-75.
- Erbil, N. ve Bostan, Ö. (2004). Ebe ve hemşirelerin iş doyum, benlik saygısı ve etkileyen faktörler. *Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi*, 7(3), 56-66.
- Gümüşsoy, U.(2018). Çalışanlarda sosyal desteğin iş-aile çatışması, yaşam doyum ve yaşam kalitesi ile ilişkisi. Yüksek Lisans tezi, Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Manisa.
- Irmak, M. (2015). İlkokul ve ortaokul öğretmenlerinin mesleki benlik saygılarının belirlenmesi. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

- Karasar, N. (2005). *Bilimsel araştırma yöntemi kavramlar-ilkeler-teknikler*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Kıvılcım, P.(2014). Öğretmenlerde iş doyumunu, özyeterlik inancı ve yaşam doyumunu ilişkisinin karşılaştırılması. Yüksek lisans tezi, Toros Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mersin.
- Kiremitçi, M. (2019). Özel Bakım Merkezinde Görev Yapan Sosyal Çalışmacıların Mesleki Benlik Saygısı ve Yaşam Doyumlarının Araştırılması.Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Kulaksızoğlu, A. (2000). *Ergenlik psikolojisi*. Ankara: Remzi Kitapevi.
- Kutlu, M. ve Soğukpınar, E.(2015). Rehber öğretmenlerin benlik saygısı ile mesleki benlik saygısı düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi/Examination Of Self Esteem And Professional Self Esteem Levels Of Guidance Teachers İn Terms Of Some Variables. EInternational Journal of Educational Research, 6,1, 84-101.
- Maden-Turgut, E. (2010). İş doyumunu ve yaşam doyumunu ilişkisi ve İstanbul'daki devlet üniversite hastanelerinde çalışan ameliyat hastane hemşirelerine yönelik bir araştırma. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Özer, M. ve Karabulut, Ö. Ö. (2003). Yaşlılarda yaşam doyumunu. *Geriatrici*, 6(2), 72-. 74.
- Özkan, İ. (1994). *Benlik Saygısını Etkileyen Etkenler*. Düşünen Adam, 7 (3): 4-9.
- Roberts, J.A. ve Clement, A. (2007). "Materialism And Satisfaction with Over-All Quality of Life and Eight Life Domains". *Social Indicators Research*, 82: 79-92.
- Sağlam, Y.(2017). Engelli ve yaşlı bakım personellerinin tükenmişliği, iş yaşamı kalitesi ve yaşam doyumunu ilişkileri üzerine bir araştırma, Yüksek Lisans Tezi, Kırklareli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırklareli.
- Sarı, K. (2016). Okul öncesi öğretmenlerinin çocuk sevgilerinin ve mesleki benlik saygılarının profesyonellik değişkenleri açısından incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya
- Sayiner, B. vd. (2007). Yükseköğretim gençliğinin benlik algısının çeşitli değişkenlere göre incelenmesi: İstanbul Ticaret Üniversitesi örneği, *İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 6,11, 253-65.
- Sönmez,V vd.(2000). *Öğretmenlik mesleğine giriş*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Super, D. (1963). *Career development: Self-concept theory*. New York: Colombia Univ.
- Şahin, S. (2018). Çocuk gelişimine giriş. N. Aral ve F. Temel (Ed.), *Çocuk gelişimi*.(s.16). Ankara: Hedef Yayınevi.
- Şimşek, E.(2011). Örgütsel iletişim ve kişilik özelliklerinin yaşam doyumuna etkileri. Doktora Tezi, Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehirersity Teachers College Press.
- Taştepe, T. ve Akyol, A. (2014). Hastanelerde Görev Yapan Çocuk GelişimcilerinÇalışma Or-

amları İle Mesleklerine İlişkin Görüşlerin İncelenmesi. *Ankara Sağlık Bilimleri Dergisi* 2014 3 (1-2-3), 29-54

Toker, B. (2012). "Life Satisfaction Among Academicians: An Empirical Study on the Universities of Turkey". *Procedia Social and Behavioral Sciences*, 47: 190-195.

Uslu, S.(2015). Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının mesleki benlik saygılarının demografik değişkenler açısından incelenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 23,1, 141-60.

Yetim, Ü. (2001). *Toplumdan bireye mutluluk resimleri*. İstanbul: Bağlam Yayınları.

EXTENDED ABSTRACT

Child development specialists can work in a wide variety of institutions and organizations with their professional knowledge and experience. Wherever there is a child, there is definitely a need for a child development specialist. Guiding the child's development process, these specialists are responsible for both solving the behavioural problems that arise in this process and following the development and informing all stakeholders related to the child, particularly the family. Being aware of all their responsibilities, child development specialists should be able to continue their professional lives in the institutions where they work, especially in the Ministry of Health. As with all professional groups, professional self-esteem and life satisfaction are considered important and even a necessity in business life where most of the day is spent. Child development profession, by its very nature, requires a dynamic personality and continuous bilateral relations, so it is a specialty area where development and professional competence are at the forefront. Variables such as work experience, in-service training, educational background, age and income level suggest that there may be a relationship between professional self-esteem and life satisfaction levels of child development experts. Besides these variables, it is seen that individuals who have a profession compatible with self-perception have positive developments in their work and social lives and they become more productive at the same time. It is believed that individuals who have a positive outlook on life and their profession will also have high levels of life satisfaction. The purpose of conducting this research is to examine the professional self-esteem and life satisfaction levels of child development specialists working in public hospitals. The research sample included 65 child development specialists from public hospitals in various provinces of Turkey who volunteered to take part in the study. For this study the survey research design was adopted. For the study, a personal information form, the "Life Satisfaction Scale" adapted by Yetim (1993), and the "Professional Self-Esteem Scale" developed by Arıcak (1999) were made accessible to all participants via the internet and the data was gathered and the analysed. The results showed no statistically significant relationship between professional self-esteem and life satisfaction of child development specialists. It was analyzed whether the professional self-esteem and life satisfaction levels of the child development specialists working in the hospital differed significantly according to various variables.